

Kaspó - A kilenc múzsa alakjával

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	56.84.1
Gyár / műhely:	Josiah Wedgwood & Sons Ltd.
Készítés ideje:	1891 - 1900
Készítés helye:	Staffordshire
Jelzés:	alján masszába nyomva: WEDGWOOD / ENGLAND; alatta négy negyedkörből összeálló kis kör
Anyag:	anyagában színezett finomított kőcserép; jasperware
Technika:	applikált plasztikus díszítés; öntött
Méretek:	magasság: 26,6 cm szájátmérő: 24,7 cm talpátmérő: 27,7 cm

Alacsony talpon kihasasodó edényforma, széles, felső nyílása körül enyhén kifelé dőlő, álló peremszalag. Az égszínkéek alapon világítóan fehér, domborműves díszítmények finom fény-árnyék hatással érvényesülnek. Az edényt testen, a körbefutó egyenes talpvonalon a kilenc múzsa figurája áll, egymástól távol és függetlenül. Felettük kilenc maszk (Melpomene és Thalia múzsák, valamint az éjszaka attribútumai), kosszarvukra függesztett és álluk mögül lelógó rózsás-virágos, aprólékosan megmunkált füzérdísz. A peremen nagyobb léptékű, kacsos-bogyós vadszőlő-inda fut körbe.

A virágtartó edény Josiah Wedgwood legnépszerűbb és az egyetemes kerámiaművességet tekintve is legjelentősebb találmányának, a *jasperware*-nek egy tipikus, örökzöld példája. A mesterséges összetételű fehér, de anyagában színezhető, magas tűzön (kb. 1250 C°) tömörre égetett, finom alapanyagot és díszítő megmunkálási módjait (ráöntött bevonó réteg, rásimított részleges fedőréteg, berakás, rátét), 1771-1774 között dolgozta ki. A *jasperware* rendkívüli népszerűsége miatt igen rövid megszakításokkal máig folyamatosan gyártott díszművek, éremművészi alkotások nagy családját jelöli. A típus mindvégig megőrizte a klasszicizáló jelleget, s ma is kis módosításokkal alkalmazzák az eredeti, 1770-1800 között kialakított motívumkincset. A múzsák figurája egyszerűsített, ellentétben a 18. századi lobogó leplekkel, szélesebb gesztusokkal csoportba komponált ábrázolásokkal.

Irodalom

- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 215. (Csenkey Éva)

